

при такому підході є установка не на гуманітарну освіту, а на гуманітарний зміст освіти [3].

За умов впровадження НУШ в Україні реалізація соціального замовлення на підвищення творчих потенцій особистості здійснюється за такими напрямками:

- здійснення інтеграції шкільних предметів з предметами мистецького спрямування;
- посилення творчого характеру будь-якої практичної діяльності дитини;
- впровадження диференційованого підходу, який враховує здібності, особистісні інтереси дитини та її можливості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Малицька О. В. Культурологічна діяльність як фактор гармонізації особистості. Сучасні тенденції в бізнесі та суспільному секторі: колективна монографія. Ополе, 2016. С. 117-139.

2. Колесникова И. А. Гуманитаризация непрерывного образования – одно из направлений модернизации. *Социально-гуманитарные знания*. 2004. № 1. С. 86–107.

3. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посіб. Київ: Інтерпроф, 2002. 270 с.

4. Малицька О. В. Культуротворча діяльність як пріоритет сучасної вищої освіти. *Молодий вчений*. 2017. №1. С. 117-120.

5. Рубан Ю. Г. Концептуальні засади гуманітарного розвитку України: стратегічні пріоритети державної політики. *Стратегічні пріоритети*. 2009. № 3 (12). С. 5-10.

6. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 15.02.2020).

АННА ШАПОШНИК,

студентка 3 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Науковий керівник: **Марина НЕСТЕРЕНКО**

ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ХМАР СЛІВ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Спрямованість сучасної освіти на підготовку громадян до життя в інформаційному суспільстві актуалізує проблему застосування сучасних цифрових технологій на уроках у початковій школі, оскільки візуалізація навчального матеріалу сприяє підвищенню мотивації учнів і активізації їх пізнавальної активності. Одним із таких цікавих і ефективних засобів візуалізації є «хмара слів» – тематичний список слів, розміщений у специфічній формі.

Варто зазначити, що загальні психолого-педагогічні особливості використання цифрових технологій у освітньому процесі початкової школи розкрито в наукових працях Н. Морзе, О. Співаковського, Л. Петухової,

В. Шакотько та ін. Але проблема визначення дидактичних можливостей використання на уроках у початковій школі хмари слів ще не ставала предметом змістовного дослідження. Означене питання підіймається, переважно, в публікаціях учителів-практиків, зокрема Н. Алабаш, І. Безкровної, Н. Крутченко та ін.

Мета нашої роботи – дослідити та висвітлити дидактичні можливості використання хмар слів на уроках у початковій школі.

Як зазначають науковці (О. Співаковський, Л. Петухова, В. Шакотько та ін.), використання вчителем яскравої графіки на уроках завжди робить певні акценти на ключових моментах із теми, що вивчається. Різні кольори, шрифти та інші засоби візуалізації, завдяки активному залученню зорової пам'яті дозволяє учням швидше розуміти, опановувати та запам'ятовувати новий навчальний матеріал, сприяє якісному його осмисленню та систематизації [3].

Хмарини слів – метод графічної систематизації, вважає Н. Крутченко. Такі кольорові зображення захоплюють погляд молодших школярів і допомагають їм зосередитися на змісті уроку. Хмарина містить у собі як особливу візуальну інформацію (наприклад, форма хмари), так і змістове навантаження – сам текст, ключові слова. Створюється така графіка в онлайн-сервісах, які є дуже простими у використанні. Зручно, що можна підібрати необхідну форму, шрифт, частоту використання окремих слів, кольорову гамму зображення, а готову хмарину зберегти для подальшого використання на уроці або поділитися нею в мережі [2].

Аналіз публікацій учителів, які мають досвід використання на уроках у початковій школі хмар слів, дозволив виокремити їх основні дидактичні можливості. Розглянемо їх детальніше.

1. За допомогою хмари з ключових слів можна візуалізувати тему уроку з будь-якого предмету. Це буде чудовою можливістю графічно представити проблемне питання, привернути до нього увагу всього класу.

2. Під час узагальнення знань молодших школярів з певної теми доцільною буде організація колективного створення такої хмари слів, яка містить ключові поняття та терміни (прізвища українських поетів, назви космічних об'єктів, слова, які ілюструють певне правило українського правопису тощо). В подальшому таке зображення можна роздрукувати та розмістити в кабінеті як пам'ятку.

3. Для дизайну освітнього простору можна створити хмару слів, яка ілюструє правила класу або характеристики учнів (дружні, творчі, привітні, комунікабельні та ін.).

4. Простота використання онлайн-сервісів для створення хмар слів і легкість розмноження кінцевого продукту (друк) створює гарну можливість для їх використання в вигляді роздаткового дидактичного матеріалу (знайди та підкресли однаковим кольором пари слів-синонімів, із запропонованих математичних прикладів, розв'яжи ті, що містять тільки дію додавання та ін.).

5. Для розвитку мовленнєвих навичок молодших школярів, а також їх креативності можна запропонувати їм скласти розповідь за словами, розміщеними в тематичній хмарі.

6. Демонструючи відповідну хмару слів учням на екрані телевізору або мультимедійної дошки, можна організувати вправу на класифікацію (розподіли назви грибів на їстівні та неїстівні).

Отже, можна підсумувати, що дидактичні можливості використання на уроках у початковій школі хмар слів дуже широкі та не обмежуються представленими прикладами. Новизна та візуальна привабливість означеного прийому зробить будь-який урок нестандартним, цікавим і творчим.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонова О. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза, 2020. 96 с.

2. Крутченко Н.А. Сучасний урок: застосовуємо ІТ-технології. *Інформатика в школі*. 2019. № 7 (127). С. 5–30.

3. Співаковський О., Петухова Л., Коткова В. Інформаційно-коунікаційні технології в початковій школі: навч.-метод. посіб. Херсок: ХДУ, 2001. 356 с.

Олександра ЯЧМЕНЬОВА,

студентка 4 курсу факультету психолого-педагогічної освіти
та мистецтв

Науковий керівник: **Ольга ПОПОВА,**

к.п.н., доцент (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

В умовах тотальної інформатизації суспільства, спроби діджеталізації його виникає проблема зниження інтересу дітей до читання, що негативно впливає на формування їхньої особистості. На жаль, спостерігається послаблення емоційного та змістового зв'язку досвіду здобувача початкової освіти з художнім твором. Тому важливим педагогічним завданням сучасного вчителя є заохочення учнів до читання книжок, створення умов, які сприятимуть становленню їх ціннісних орієнтирів через емоційно-чуттєвий контекст.

Проблему формування читацької самостійності різноаспектно розкривали вітчизняні вчені В. Мартиненко, М. Наумчук, Т. Олійник, Г. Підлужна, О. Савченко, О. Скрипченко та ін. У працях цих авторів визначаються засади літературної освіти молодших школярів, обґрунтовуються вимоги до позакласного читання і побіжно розглядаються шляхи вдосконалення уроків читання в умовах Нової української школи.

Мета – обґрунтувати методику формування читацької самостійності молодших школярів. **Методи дослідження.** Аналіз і синтез наукових джерел під кутом зору досліджуваної проблеми; експеримент, узагальнення його результатів.

Сутнісними ознаками уроків (занять) з формування читацької самостійності молодших школярів є така організація й проведення, коли